

Sygn. akt I ACa 965/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Zofia Kawińska-Szwed
Sędziowie :	SA Mieczysław Brzdąk SO del. Ewa Solecka (spr.)
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2015 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa F. C.

przeciwko A. D.

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. akt II C 137/13,

1) zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1. i 2. o tyle, że zasądzoną w punkcie 1. od pozwanej A. D. na rzecz powoda F. C. kwotę 256.127,84 złote podwyższa do 286.723 (dwieście osiemdziesiąt sześć tysięcy siedemset dwadzieścia trzy) złote z ustawowymi odsetkami od dnia 19 września 2012 roku,

b) w punkcie 3. o tyle, że zasądzoną nim od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.721,80 złotych podwyższa do 10.870,12 (dziesięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt i 12/100) złotych;

2) oddala apelację pozwanej;

3) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 8.730 (osiem tysięcy siedemset trzydzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;

4) przyznaje adwokat J. K. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) złote, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 1.242 (jeden tysiąc dwieście czterdzieści dwa) złote, za pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

IACa 965/14

UZASADNIENIE

Powód F. C. domagał się zasądzenia od A. D. kwoty 286.723 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz kosztów postępowania.

W dniu 12 listopada 2012r. Sąd Rejonowy L. w L. wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od tego nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jej rzecz od powoda kosztów postępowania.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Katowicach:

1. zasądził od pozwanej A. D. na rzecz powoda F. C. kwotę 256.127,84 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 września 2012r.;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9721,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach na rzecz adwokata J. K. kwotę 8856 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu, w tym kwotę 1656 zł tytułem podatku od towarów i usług.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd oparł na następujących ustaleniach i zważeniach:

A. D. od 5 lutego 1999r. do sierpnia 2011r. była użytkownikiem wieczystym nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) o powierzchni 706 m² położonej w K. przy ul. (...) oraz właścicielką posadowionego na tej działce budynku mieszkalnego. W sierpniu 2011r. pozwana dokonała darowizny ww. nieruchomości na rzecz syna J. D..

W dniu 11 lutego 2009r. pozwana w formie aktu notarialnego, udzieliła powodowi pełnomocnictwa do zarządu i administrowania całym jej majątkiem, do występowania, w jej imieniu między innymi wobec osób prawnych i fizycznych, przed wszystkimi władzami, organami państwowymi i samorządowymi, instytucjami, bankami, sądami, spółdzielniami, urzędami we wszystkich sprawach dotyczących majątku pozwanej oraz jej osoby, do odbioru korespondencji, przesyłek oraz pieniędzy przypadających A. D. z jakiegokolwiek tytułu i do rozporządzania całym jej majątkiem pod dowolnym tytułem prawnym. Pozwana umocowała powoda również do rozporządzenia należącą do niej nieruchomością położoną w K., za cenę i na warunkach według uznania powoda. Umocowanie obejmowało także upoważnienie pełnomocnika do ustalenia sposobu zapłaty, wydania przedmiotu umowy oraz podpisania wszystkich innych niezbędnych dokumentów związanych z przedmiotem umowy, w tym do zawarcia umowy sprzedaży (przedwstępnej, warunkowej). Pełnomocnik był również upoważniony do samodzielnego podpisywania niezbędnych dokumentów, składania wniosków, wnoszenia środków prawnych oraz do podejmowania wszelkich innych czynności faktycznych i prawnych, jakie mogą wchodzić w zakres udzielonego pełnomocnictwa.

W dniu 19 lipca 2011r. pozwana złożyła oświadczenie o uznaniu długu, w którym przyznała, że w okresie, gdy była użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), wszystkie nakłady czynione na ww. nieruchomość, w postaci:

- zapłaty ceny z tytułu zakupu nieruchomości,
- kosztów inwentaryzacji konserwatorskiej, orzeczenia stanu technicznego nieruchomości oraz wykonania projektu wykonawczego remontu,
- kosztu wykonania projektu wykonawczego rewitalizacji ocieplenia i kolorystyki budynku,
- kosztów materiałów budowlanych za pierwszy etap remontu,
- kosztów wykonawcy pierwszego etapu remontu,
- opłat ponoszonych za wodę oraz ścieki,
- opłat za energię elektryczną,
- opłat związanych z ubezpieczeniem nieruchomości,
- kosztów sądowych związanych z prowadzeniem spraw dotyczących nieruchomości,
- opłat z tytułu podatku od nieruchomości
- opłat z tytułu użytkowania wieczystego,

ponoszone były wyłącznie przez K. C. i F. C., C. C. i M. C., za jej wiedzą i zgodą. Jednocześnie powódka w oświadczeniu tym uznała roszczenia ww. osób, z tytułu poczynionych przez nie nakładów na nieruchomości, której była użytkownikiem wieczystym do kwoty 300.000 zł.

Zakup przez pozwaną nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) został w całości sfinansowany z pieniędzy przekazanych pozwanej przez powoda i jego żonę K. C..

Łącznie w związku z zakupem nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) powód poniósł następujące koszty:

- 27.100 zł tytułem zapłaty ceny za nabycie nieruchomości,
- 40.665 zł tytułem sporządzenia dokumentacji technicznej związanej z remontem,
- 10.600 zł tytułem sporządzenia dokumentacji technicznej z związanej z remontem,
- 57.267,62 zł tytułem zakupu materiałów budowlanych,
- 46.306,50 zł tytułem poniesionych opłat za użytkowanie wieczyste,
- 1.752,60 zł tytułem poniesionych opłat za podatek od nieruchomości,
- 4.513 zł tytułem kosztów ubezpieczenia nieruchomości,
- 5.488,58 zł tytułem opłat za energię elektryczną,
- 306,36 zł tytułem opłat za wodę i kanalizację,
- 55.000 zł tytułem opłat poniesionych za prace remontowe na nieruchomości,
- 4.538,40 zł tytułem kosztów sądowych i pełnomocnictwa,
- 26 zł tytułem opłaty za uzyskanie wypisu z rejestru gruntów,

- 200 zł tytułem opłaty od pozwu,
- 80 zł tytułem kosztów sporządzenia kserokopii dokumentacji,
- 150 zł tytułem opłaty za wniosek za wpis do księgi wieczystej,
- 596 zł tytułem opłaty od pozwu,
- 30 zł tytułem opłaty za odpis księgi wieczystej.

Wydatki powyższe dokonane zostały z majątku wspólnego powoda i jego żony, pomiędzy którymi istnieje małżeńska wspólność majątkowa od 1978r.

W oparciu o powyższe Sąd Okręgowy uznał, że ocena zasadności żądań pozwu, dokonana być powinna poprzez pryzmat regulacji zawartej w art. 742 k.c., nie zaś, na co powoływał się pełnomocnik powoda, w oparciu o przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia. Wszystkie poczynione przez powoda wydatki na przedmiotową nieruchomość znajdowały bowiem swe oparcie w treści zawartego przez strony kontraktu – zlecenia.

Kodeks cywilny nie zobowiązuje dającego zlecenie do zwrotu przyjmującemu zlecenie poczynionych nakładów. W doktrynie powszechnie przyjmuje się, że spoczywa na nim taki obowiązek, uzasadniając jego istnienie przede wszystkim tym, że poczynienie nakładów wymaga wcześniejszego poniesienia wydatków, a ponadto faktem, że zwrot nakładów przysługuje na podstawie art. 753 § 2 k.c. prowadzącemu cudze sprawy bez zlecenia, a więc tym bardziej jest to uzasadnione w odniesieniu do zleceniobiorcy działającego na podstawie umowy zlecenia. Powód dochodzić może zwrotu zarówno nakładów koniecznych, jak i użytecznych, o ile miały one charakter celowy i zostały poniesione w celu należytego wykonania zobowiązania.

Na podstawie dołączonych do pozwu przez F. C. rachunków, faktur VAT oraz dowodów wpłat, Sąd Okręgowy uznał, że powód w związku z faktycznie zawartą z pozwaną umową zlecenia obejmującą administrowanie przedmiotową nieruchomością położoną w K. poniósł koszty w łącznej wysokości 227.520 zł. Taką też sumę, w ocenie Sądu należało zasądzić na rzecz powoda.

Z przedłożonych dokumentów w postaci poleceń przelewów wynika, że płatności dokonywane były z rachunków bankowych należących do powoda bądź jego żony. W przypadku wydatków związanych z płatnościami za wykonane roboty budowlane, które dokonywane były w gotówce, powód złożył pisemne oświadczenia wykonawcy robót, że otrzymał należności pieniężne od powoda. W świetle powyższego Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanej, że wszystkie nakłady były poniesione wyłącznie z jej majątku osobistego.

W ocenie Sądu Okręgowego, drugorzędne znaczenie dla ostatecznego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie miała kwestia prawidłowości złożonego przez pozwaną oświadczenia o uznaniu długu, które datowane było na 19 lipca 2011r. Przede wszystkim bowiem, o czym już była mowa powyżej, roszczenia powoda wynikające z faktu zarządzania nieruchomością położoną w K. przy ul. (...) tak co do zasady jak i co do wysokości zostały przez powoda wykazane dołączonymi do pozwu dokumentami. Zatem oświadczenie pozwanej mogło w tym zakresie mieć jedynie znaczenie uzupełniające. Niezależnie od powyższego można zauważyć, że ustalenie dokładnej daty podpisania przedmiotowego oświadczenia, pozostawało irrelevantne dla oceny prawidłowości jego złożenia. Jego treść dotyczy bowiem uznania długu, który niewątpliwie powstał przed dniem 19 lipca 2011r.

Rozważając natomiast zasadność żądania zwrotu kwoty 27.100 zł tytułem ceny nabycia nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), Sąd Okręgowy zauważył, że pełnomocnictwo udzielone przez pozwaną powodowi w dniu 11 lutego 2009r. dotyczyło czynności, które podejmowane być miały w stosunku do ww. nieruchomości, którą A. D. już w chwili udzielania pełnomocnictwa faktycznie dysponowała. Nie można zatem przyjąć, jak chce powód, by ze stosunku zlecenia wynikającego z ww. pełnomocnictwa, wywodzić by można, że jego zakres dotyczył również kwestii nabycia nieruchomości (stricte prawa użytkownika wieczystego gruntu oraz własności budynku), która to czynność prawna

miała miejsce przed udzieleniem pełnomocnictwa. W konsekwencji nie można również uznać, by nabycie powyższych praw nastąpić miało ze środków pochodzących z majątku powoda, w wykonaniu wiążącej F. C. oraz A. D. umowy zlecenia, a tym samym stanowić mogło podlegający zwrotowi nakład z majątku powoda na majątek pozwanej.

Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia powództwa w zakresie żądania zasądzenia kwoty stanowiącej równowartość przekazanej pozwanej kwoty, którą A. D. przeznaczyła na nabycie użytkowania wieczystego działki nr (...) oraz własności posadowionego na niej budynku. W konsekwencji powództwo w takim zakresie podlegać musiało oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku.

Pozwana kwestionowała również zasadność żądania przez zwrotu wydatku związanego z zakupem dochówki z uwagi na okoliczność, że została ona zabrana przez powoda z posesji po przejściu na własność nieruchomości przez J. D.. Powód nie kwestionował faktu wywiezienia dachówki, wskazując, że w związku tym, że nieruchomość nie jest ogrodzona, to wywiózł dachówkę, aby ją zabezpieczyć i w każdej chwili wyda ją pozwanej na jej żądanie. Nie ulega wątpliwości, że wydatek dotyczący zakupu dachówki poniesiony został na nieruchomość, której właścicielem jest pozwana. Sąd Okręgowy uznał, że wydatek ten miał charakter celowy i związany z należytym wykonaniem zlecenia. Tym samym pozwana obowiązana jest do jego zwrotu, natomiast przysługuje jej jednocześnie roszczenie o wydanie przez powoda zakupionej dachówki.

Powodowi należą się również odsetki od należności z tytułu poniesionych wydatków. Podstawę prawną roszczenia odsetkowego stanowi art.359 k.c. Odsetki te powinny zostać naliczone od dnia poniesienia wydatku (nakładu) do dnia jego zwrotu. W związku z oddaleniem powództwa co do żądania zasądzenia kwoty 27.100 zł (będącej częścią dochodzonej pozwem należności głównej), stanowiącej równowartość ceny nabycia prawa użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w K. przy ul. (...) oraz własności posadowionego na niej budynku, stosunkowemu pomniejszeniu ulec musiała również należna powodowi kwota skapitalizowanych odsetek od należności głównej. W związku z powyższym tytułem tychże odsetek Sąd Okręgowy zasądził kwotę 28.607,84 zł (tj. odsetki ustawowe od kwoty 227.520 zł za okres od dnia 1.10.2011r. do 18.09.2012r.).

W konsekwencji łączna wartość zasądzonych na rzecz F. C. roszczenia wyniosła 256.127,84 zł., o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art.742 k.c.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania miało za podstawę art. 100 zd. 1 k.p.c.,

Apelacje od powyższego wyroku wywiodły obie strony.

Powód zaskarżył przedmiotowe orzeczenie w zakresie punktów 2 i 3, zarzucając:

1/ naruszenie przepisu postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, to jest obrazę przepisu art. 233 § 1 k.p.c., w zakresie, w jakim Sąd I instancji wbrew treści materiału dowodowego sprawy przyjął, iż kwota 27.100 zł. - tytułem ceny nabycia nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) - nie została przekazana przez powoda na rzecz pozwanej z zastrzeżeniem zwrotu, podczas gdy pozwana wprost uznała swoje zobowiązanie wobec powoda z tego tytułu w treści oświadczenia z dnia 10.07.2011 r. w powiązaniu z treścią oświadczenia z dnia 24.02.1999 r., a jednocześnie powód w toku postępowania oświadczył, że nigdy nie zrzekł się roszczenia o zwrot środków przekazanych pozwanej na nieruchomość w K.;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. obrazę przepisów art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i § 2 k.c., poprzez niezasadną odmowę ich zastosowania w niniejszej sprawie, w sytuacji, w której pozwana pozostała bezpodstawnie wzbogacona, na skutek pokrycia z majątku powoda ceny nabycia nieruchomości położonej w K., przy ul. (...), przy czym pozwana nie kwestionowała swojego zobowiązania z tytułu zwrotu na rzecz powoda świadczenia w tym zakresie.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji powód wniósł:

1/zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 23.07.2014 r. w zaskarżonej części, poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej

kwoty 30.595,16 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19.09.2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 10.870,12 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I instancji;

2/ zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za postępowanie apelacyjne, według norm przepisanych.

Pozwana zaskarżyła wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcie z punktów 1 i 3 i wniosła o jego zmianę przez oddalenie powództwa w tej części oraz stosowne orzeczenie o kosztach postępowania. Zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 742 k.c. poprzez uznanie, że:
 - umowa zlecenia wynikająca z treści udzielonego powodowi przez pozwaną pełnomocnictwa nie regulowała kwestii rozliczenia wydatków i nakładów czynionych na jej nieruchomości w K. w sytuacji, gdy zakres przedmiotowego pełnomocnictwa jednoznacznie wskazuje, że kwestia ta została między stronami uregulowana w ten sposób, że będą one pokryte w całości z majątku pozwanej,
 - powód jako przyjmujący zlecenie, wynikające z treści udzielonego mu przez pozwaną pełnomocnictwa, poniósł wydatki w celu należytego wykonania zlecenia w sytuacji, gdy zostały one pokryte w całości z osobistego majątku pozwanej;
 - naruszenie prawa materialnego tj. odpowiednio zastosowanego art. 753 § 2 k.c. poprzez uznanie, że powód działając zgodnie ze swoimi obowiązkami wynikającymi z treści udzielonego mu przez pozwaną pełnomocnictwa poniósł uzasadnione wydatki i nakłady na nieruchomość w K., w sytuacji gdy nakłady związane z wykonaniem projektów i robót budowlanych miały charakter nakładów zbytkowych, których poczynienia pozwana ani nie poleciła powodowi, ani nie dawała mu w tym zakresie żadnych wskazówek; a w odniesieniu do obowiązku zwrotu ceny zakupu dachówki dodatkowo w sytuacji gdy nie została ona wydana pozwanej.
- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez:
- pominięcie wyjaśnienia przyczyny zasądzenia na rzecz powoda należności z tytułu zwrotu wydatków i nakładów poczynionych na nieruchomość przed udzieleniem mu przez pozwaną pełnomocnictwa w sytuacji, gdy na tej podstawie Sąd I instancji oddalił powództwo co do zwrotu ceny zakupu nieruchomości w K.,
 - zaniechanie dokonania ustaleń faktycznych dotyczących tej części dokumentacji przedstawionej przez powoda, z której jednoznacznie wynika, że wydatki i nakłady na nieruchomość w K. były regulowane osobiście przez pozwaną;
 - naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która skutkowałą zasądzeniem od pozwanej na rzecz powoda należności stanowiącej sumę wydatków i nakładów poczynionych przed udzieleniem mu pełnomocnictwa, a zatem przed datą zawarcia umowy zlecenia, a także należności co do których znajdowały się w aktach sprawy dokumenty potwierdzające, że zostały one uregulowane samodzielnie przez pozwaną;

a w konsekwencji:

sprzeczność poczynionych przez Sąd ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności przez przyjęcie, że pozwana zobowiązana jest zwrócić powodowi wydatki i nakłady poczynione na nieruchomość w K. podczas gdy analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że koszty te zostały pokryte z jej majątku osobistego zarówno przed, jak i po udzieleniu pełnomocnictwa powodowi.

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda.

Sąd Apelacyjny zważył :

Apelacja powoda zasługiwała na uwzględnienie, natomiast apelacja pozwanej była bezzasadna, wobec czego podlegała oddaleniu.

Rozważania rozpocząć należało od apelacji pozwanej, jako dalej idącej, kwestionującej bowiem w całości zasadność roszczenia pozwu.

Wbrew zarzutom skarżącej, Sąd Okręgowy nie naruszył norm prawa materialnego, a to art. 742 kc i art. 753 § 2 kc. Dokonana przez ten Sąd ocena prawna i wykładnia przedmiotowego w sprawie pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną powodowi w dniu 11 lutego 2009 r. była prawidłowa. Twierdzenie apelującej, jakoby z treści tego pełnomocnictwa wynikało, że nakłady i wydatki poczynione przez powoda w związku z wykonywaniem przedmiotowego zlecenia będą w całości pokrywane z majątku pozwanej, którym powód administrował, nie znajduje potwierdzenia w treści aktu notarialnego z wymienionej wyżej daty. Zakres udzielonego powodowi umocowania istotnie był bardzo szeroki i obejmował dysponowanie całym majątkiem zleceniodawczyni. Z pełnomocnictwa nie wynika jednak, aby równoległe z przyznaniem powodowi tak daleko idących możliwości strony stosunku zlecenia postanowiły, iż zleceniobiorcy nie będzie przysługiwać prawo zwrotu wydatków i nakładów w sytuacji, gdyby majątek pozwanej nie wystarczał na ich pokrycie. Wobec obowiązywania generalnej zasady z art.742 kc, zgodnie z którą dający zlecenie powinien zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki poczynione w celu należytego wykonania zlecenia, gdyby wolą stron było uregulowanie wzajemnych stosunków w tym zakresie w sposób odmienny, zostałyby to jasno ujęte w treści pełnomocnictwa. Czym innym jest bowiem wynikająca z przedmiotowego umocowania możliwość bieżącego pokrywania przez powoda wydatków z majątku pozwanej, czym innym natomiast byłoby zastrzeżenie zleceniodawczyni, że zleceniobiorca nie może czynić wydatków lub nakładów, dla których nie będzie wystarczających środków w jej majątku; takiego postanowienia z treści przedmiotowego pełnomocnictwa nie można wyprowadzić.

Niezasadnie twierdziła w powyższym kontekście apelująca, iż sporne należności pokryte zostały w całości z majątku pozwanej, albowiem słusznie uznał Sąd Okręgowy, że materiał dowodowy sprawy tego nie potwierdza. W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na pozwanej. Przedmiotowe nakłady i wydatki obejmują wysoką kwotę dwustukilkudziesięciu tysięcy złotych. Dla wykazania, że w okresie od 2009 do 2011 roku pozwana miała majątek pozwalający na sfinansowanie tak znacznych sum nie było wystarczające powołanie się na posiadanie przez pozwaną nieruchomości w K., która została zbyta w 2001 roku, a więc przed powstaniem przedmiotowego stosunku zlecenia, za 42.000 zł (kopia aktu notarialnego z 12 grudnia 2001 r.-k.339-343) lub subiektywne wypowiedzi świadka M. D. o tym że teściowa była osobą „dobrze sytuowaną”, skoro równocześnie świadek ten zeznała, iż pozwana po odbyciu kary pozbawienia wolności, po której musiała spłacić długi i inne należności, pracowała do emerytury jako rejestratorka medyczna (zeznanie świadka M. D.-k.425-426). Z kolei świadek K. C. zeznała, że to ona „ wykupiła” mieszkanie pozwanej, które ta darowała w 2011 r. swemu synowi J. C., podobnie jak przedmiotową nieruchomość w K., a przez wiele lat świadek udzielała pozwanej wsparcia finansowego, bo ta miała niewielkie dochody (zeznanie świadka K. C.-k.445). Natomiast z uwagi na to, że emerytura pozwanej wynosi 1.390 zł, nie sposób uznać, by świadczenie to stwarzało podstawy do pokrycia tak znacznych kwot, jak dochodzone pozwem.

Dodatkowo wskazać też należy, że - jak wynika z dowodów z dokumentów przedstawionych przez stronę powodową – sporne należności uiszczane były w przeważającej części przelewami z kont bankowych powoda i jego żony, z którą pozostaje we wspólności majątkowej małżeńskiej. Powód udowodnił zatem poniesienie wydatków ze swego majątku, natomiast pozwana nie wykazała, aby w tym czasie w jej majątku były takie środki pieniężne lub aktywa (które na przykład zostały zbyte lub obciążone przez powoda), z których mogły pochodzić pieniądze wydatkowane przez powoda w ramach wykonania zlecenia. Wywody apelacji powołujące się na dokumenty, gdzie jako wpłacająca figuruje pozwana były chybione, gdyż pozwana wpisana tam została jako osoba zobowiązana do świadczenia (z tytułu podatku od

nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie itp.), co nie jest równoznaczne z tym, że to pozwana dokonała tych wpłat, przeciwnie, następowało to z kont powoda lub jego żony.

Odnosząc się do kwestii ujęcia przez Sąd pierwszej instancji w zasądzonej kwocie także zwrotu wydatków poczynionych przez powoda przed dniem 11 lutego 2009 r. stwierdzić należy, że i w tym zakresie rozstrzygnięcie zaskarżonego wyroku było prawidłowe i odpowiada prawu, gdyż znajduje podstawę w art.753 § 2 kc, który to przepis statuuje uprawnienie prowadzącego cudzą sprawę bez zlecenia do żądania zwrotu uzasadnionych wydatków i nakładów.

Charakter przedmiotowych wydatków i nakładów nie daje podstaw do uznania, że miały one charakter zbytkownych, jak zarzuca apelująca. Dotyczyły one opłat podatkowych i innych danin publicznych, ubezpieczenia, remontu zgodnego z wymogami postawionymi przez konserwatora zabytków. Ciężar wykazania, że konkretny wydatek lub nakład był zbędny lub zbytkowny obciążał pozwaną, która okoliczności takiej nie podnosiła i nie udowodniła. Materiał dowodowy sprawy nie daje też żadnych podstaw do przyjęcia, by jakkolwiek przedmiotowy wydatek był sprzeczny z wolą i dyspozycją pozwanej. Mimo iż dowód z oświadczenia pisemnego pozwanej z dnia 19 lipca 2011 r. został potraktowany przez Sąd Okręgowy jako tylko uzupełniający w stosunku do innych dowodów, nie można jednak pominąć tego, że pozwana stwierdziła tam, iż wymienione w piśmie nakłady i wydatki czynione były za jej wiedzą i zgodą (k.48 akt). Pozwana nie uchyliła się skutecznie od skutków prawnych tego oświadczenia woli, a sprzeczne relacje świadków tego zdarzenia dotyczą, jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, przede wszystkim daty sporządzenia dokumentu.

Także zarzut dotyczący zasądzenia na rzecz powoda należności z tytułu zakupionych przez niego dachówek nie zasługiwał na podzielenie. Nie budzi wątpliwości, że wydatek ten był ściśle związany z przedmiotową nieruchomością, a dla powoda nie ma żadnej przydatności. Prawidłowo zatem ocenił Sąd pierwszej instancji, że pozwanej należne jest wydanie zakupionej na jej rzecz dachówki, natomiast powodowi- zwrot pieniędzy wydatkowanych na zakup tego materiału budowlanego.

Wobec powyższego, skoro wszystkie zarzuty apelacji pozwanej okazały się bezpodstawne, jej apelacja podlegała oddaleniu w całości.

Apelacja powoda była natomiast zasadna, aczkolwiek chybiony był zarzut naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 405 kc w zw. z art. 410 § 2 1 i 2 kc.

Zgodzić się należy z ustaleniem Sądu Okręgowego, że z treści pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną powodowi w dniu 11 lutego 2009 r. nie można wyprowadzić wniosku, aby zakresem umocowania objęta została także kwestia zakupu i sfinansowania nieruchomości położonej przy ul. (...) w K.. W chwili udzielenia pełnomocnictwa pozwana była już wieczystym użytkownikiem przedmiotowego gruntu i właścicielem budynku tam posadowionego, z mocy umowy notarialnej zawartej dnia 5 lutego 1999 r. (kopia aktu notarialnego-k.351 akt). Znaczącym jest fakt, że przy tej czynności prawnej powód reprezentował zbywcę jako prokurent- Dyrektor Regionu spółki z oo. „(...)”. Fakt, iż to powód z żoną ponieśli wydatek na zakup nieruchomości z majątku wspólnego był bezsporny. Pozwana potwierdziła tę okoliczność w oświadczeniu z 24 lutego 1999 r., które nie było w sprawie kwestionowane (kopia oświadczenia –k.114 akt). Bezspornym było, że pozwana nie sprawowała osobiście administracji tą nieruchomością i do chwili udzielenia pełnomocnictwa z 11 lutego 2009 r. czynił to powód. Nawiązanie przedmiotowego stosunku zlecenia pozostawało w logicznym przyczynowo-skutkowym ciągu czynności podjętych przez pozwaną oraz powoda – jej zięcia i córkę pozwanej – żonę powoda w celu nabycia i zagospodarowania nieruchomości przy ul. (...) w K..

Wobec powyższego, jawi się jako zasadne przyjęcie, że poniesienie przez powoda wydatku na zakup przedmiotowej nieruchomości w 1999 r. (co jest niesporne tak co do faktu, jak i co do wysokości) było działaniem mieszczącym się w dyspozycji art.752 kc, co skutkuje istnieniem po jego stronie roszczenia o zwrot na mocy art.753 § 2 kc. A skoro tak, to błędne było powołanie się przez apelującego na przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, które znajdują zastosowanie tylko w braku innej podstawy prawnej, wynikającej np. – jak w tym przypadku, ze stosunku obligacyjnego.

Z przedstawionych względów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku, na mocy art.386 § 1 kpc. Zaskarżony wyrok został zmieniony w zakresie punktów 1. i 2. sentencji przez zasądzenie na rzecz powoda całego dochodzonego pozwem roszczenia, tak co do kwoty głównej, (obejmującej również 27.100 zł z tytułu zwrotu ceny nabycia nieruchomości), jak i skumulowanych odsetek od całej kwoty głównej wynoszącej 254.620 zł. Na skutek uwzględnienia powództwa w całości, punkt 2. sentencji zaskarżonego wyroku uległ w całości uchyleniu. Zmiana punktu 3. tego orzeczenia orzeczona w punkcie 1 b) sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego miała za podstawę art.98 kpc i wynika z faktu, iż w związku z instancyjną zmianą przedmiotowego wyroku pozwana jako przegrywająca w całości w całości też obowiązana jest zwrócić powodowi koszty procesu. Złożyły się na nie następujące kwoty: opłata sądowa -3.585 zł, opłata manipulacyjna w elektronicznym postępowaniu upominawczym – 68,12 zł, koszty zastępstwa procesowego – 7.217 zł. Apelacja pozwanej jako bezzasadna została oddalona w całości na mocy art. 385 kpc. W związku tym , że apelacja powoda została uwzględniona w całości, a apelacja pozwanej w całości oddalona, o kosztach apelacyjnych orzeczono na zasadzie art. 98 kpc w zw. z art.391 § 1kpc oraz § 6 pkt.5 i 7 w zw. z § 12 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r.,poz.490). Zasądzona kwota stanowi sumę: opłaty od apelacji – 1.530 zł i wynagrodzenia pełnomocnika. Rozstrzygnięcie z punktu 4) sentencji miało za podstawę art. § 6 pkt. 7 w zw. z § 13 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r.,poz.461).